

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1911

Vragen van het lid **Pieper** (CDA) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de gemeentelijke terugvordering van bijstand* (ingezonden 18 februari 2010).

Antwoord van minister **Donner** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 15 maart 2010).

Vraag 1, 2 en 3

Is uw conclusie dat gemeenten voldoende aandacht hebben voor het belang van effectieve terugvordering van bijstandsfraude, slechts gebaseerd op het feit dat de gemeenten belangstelling hebben getoond voor de resultaten van de analyse van het vorderingenbestand zoals die door Regioplan is verricht?¹ Zo nee, waarop is deze conclusie dan gebaseerd?

Zo ja, deelt u de mening dat deze conclusie te prematuur is, aangezien de intentie van gemeenten om mee te doen aan het onderzoek niets zegt over het feit of er daadwerkelijk voldoende wordt gehandhaafd op bijstandsfraude?

Antwoord 1, 2 en 3

Nee, de conclusie is niet gebaseerd op belangstelling van gemeenten, maar ontleend aan de bevindingen van het onderzoek van Regioplan naar de gemeentelijke terugvorderingspraktijk. In hoofdstuk 3 van het onderzoeksrapport wordt in detail beschreven hoe gemeenten invulling geven aan het terugvorderingsbeleid. Daaruit komt een duidelijk beeld naar voren van de samenhang met het beleid op het terrein van handhaving, inkomensondersteuning en activering. Twee aspecten springen daarbij in het oog, als het gaat om een waardering van het gevoerde beleid, nl.: hoe effectiever de handhaving, hoe hoger het vorderingenbedrag; in veruit de meeste gemeenten zijn ambtenaren specifiek en integraal belast met het innen van vorderingen. Daarbij hanteren nagenoeg alle gemeenten expliciet als uitgangspunt dat fraude niet mag lonen, ook al wordt niet in alle gevallen letterlijk tot de laatste cent teruggevorderd. Ik verwijs in dat verband graag naar de aanbiedingsbrief bij dit onderzoek.

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2009–2010, nr. 1292.

Vraag 4 en 5

Uitgaande van uw opvatting, dat de verantwoordelijkheid voor het terugvorderen van bijstandsfraude bij gemeenten ligt, de gemeenteraden hierin een eigen controlerende taak hebben, de rijksoverheid echter verantwoordelijk is voor de verdeling van de bijstandsgelden naar de gemeenten, deelt u de mening dat deze verantwoordelijkheid met zich mee brengt dat er een juist beeld bestaat van de daadwerkelijke bijstandsfraude en de effectieve handhaving daarvan door gemeenten? Zo nee, waarom niet?

Zo ja, bent u dan bereid een gespecificeerd, cijfermatig overzicht te verschaffen van de effectiviteit van de handhaving van de bijstandsfraude van in ieder geval de G20-gemeenten?

Antwoord 4 en 5

De verantwoordelijkheid van de rijksoverheid voor de vaststelling van het macrobudget voor de bijstand en voor de verdeling van deze middelen, vereist allereerst dat gemeenten inzicht verschaffen in de uitgaven in het voorafgaande jaar en vervolgens daarover verantwoording afleggen. Bovendien zijn gemeenten wettelijk verplicht om gegevens over geconstateerde fraude aan te leveren voor de Bijstandsfraudestatistiek (BFS) van het CBS. Momenteel wordt er door SZW en CBS onderzoek verricht naar de kwaliteit van aanlevering van gegevens voor de Bijstandsfraudestatistiek. Dit onderzoek wordt in 2010 afgerond, in de tussentijd heeft het CBS publicatie van de BFS opgeschort. Zodra dit onderzoek is afgerond zal ik u hierover informeren. Tevens zal ik daarbij betrekken of en zo ja de BFS een ander beeld biedt dan de reeds beschikbare Bijstanddebiteurenstatistiek (BDS). De BDS bevat reeds nu voldoende informatie voor een goed beeld van de omvang en ontwikkeling van verwijtbare vorderingen. Een overzicht van gegevens uit de BDS vindt u in hoofdstuk 2 van het Regioplanrapport «Tot de laatste cent?». Voor wat betreft het overzicht voor grotere gemeenten, verwijs ik naar tabel 2.3 uit het rapport. De analyse in het rapport geeft gedetailleerd inzicht in de ontwikkeling van de daadwerkelijke bijstandsfraude en de effectieve handhaving daarvan door gemeenten, waarbij ik voor nadere duiding korthedshalve verwijs naar mijn antwoord op de eerder door u gestelde vragen.